

§ 16 a-miljøgodkendelse

af husdyrbruget
Gammelgård
Søndenom 13
7990 Øster Assels

Indholdsfortegnelse

2	Oversigtskort.....	3
3	Registreringsblad.....	4
4	Resumé.....	5
5	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
6	Vilkår	8
7	Begrundelse for vilkår	17
8	Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	20
9	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	45
10	Offentliggørelse.....	48
11	Klagevejledning.....	49
12	Retsbeskyttelse.....	50
13	Bilag.....	51

2 Oversigtskort

3 Registreringsblad

Titel: § 16 a-miljøgodkendelse af husdyrbruget
Gammelgård, Søndenom 13, 7990 Øster Assels

Dato for ikrafttrædelse: 18. januar 2021

CVR-nr.: 79408328

CHR-nr.: 92454

Ejendomsnummer: 7730053456

Ansøger: Jørgen Gade Nielsen
Søndenom 13, 7990 Øster Assels
Tlf. nr. 97762376/20412376
E-mail: jgn@molsgaard.com

Konsulent: Anne Kirkegaard,
Velas
Asmildklostervej 11
8800 Viborg
CVR-nummer 30869052
Tlf. nr. 29634004
E-mail: aki@velas.dk

Tilsynsmyndighed: Morsø Kommune

Ansøgningsskema: 210294

Version: 3

4 Resumé

Morsø Kommune har den 8. april 2019 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2 på Søndenom 13, 7990 Øster Assels. Der er senest modtaget oplysninger til sagen den 5. november 2020.

Der søges om godkendelse til en avlsbesætning med søer, smågrise og polte.

Eksisterende stalde ønskes overført til regulering efter produktionsareal, anvendelsen af flere staldafsnit ønskes lovliggjort, og der opføres 3 nye tilbygninger på i alt 3.112 m².

Der søges om et samlet produktionsareal på 8.486 m² med en ammoniakemission på 8.033 kg NH₃-N pr. år.

5 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til husdyrbruget på Søndenom 13, 7990 Øster Assels.

Godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹.

Der meddeles godkendelse til en avlsbesætning med søer, smågrise og polte.

Eksisterende stalde godkendes til regulering efter produktionsareal, anvendelsen af flere staldafsnit lovliggøres efter samme princip, og der opføres 3 nye tilbygninger på i alt 3.112 m².

Der godkendes et samlet produktionsareal på 8.486 m² med en ammoniakemission på 8.033 kg NH₃-N pr. år.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de relevante vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Konsulentens oplysninger fremgår af Afsnit 7.

Det vejledende BAT-niveau for ammoniakemission er overholdt med en margin på 253 kg NH₃-N/år.

Morsø Kommune vurderer at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Morsø Kommune vurderer at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering på natur fremgår af Afsnit 8.

Retsvirkning

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter det er meddelt, jævnfør § 59 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Vilkårene er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug, undtagen de vilkår der gælder for de nye tilbygninger.

Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Forhold omkring for eksempel MRSA er ikke reguleret efter Husdyrbrugloven, og er derfor ikke nævnt eller behandlet i miljøgodkendelsen. Der henvises til Statens Seruminstitut for yderligere oplysninger.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 11.

Hans-Jakob Sørensen
Sagsbehandler
Teknik og Miljø

Nykøbing Mors, den 18. januar 2021

6 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Afsnit 7), med de ændringer der følger af vilkårene i denne godkendelse. Alt nyt byggeri skal placeres som vist på Bilag 2 (Situationsplan)
- 3) De nye tilbygninger skal opføres i samme terrænkote, benhøjde, taghældning, totalhøjde, bredde, farve og materiale som den bygning, der bygges til. Bygningernes udformning er beskrevet på side 25 - 26
- 4) Tilbygningen med den nye løbestald må opføres op til 54 meter lang, mens de to tilbygninger til to-klimastald og slagtesvinestald må opføres med en længde på op til 51 meter hver
- 5) Der skal etableres og vedligeholdes en slørende beplantning, der følger principperne i beplantningsplanen (Bilag 3). Arterne som anvendes, skal være i Danmark naturligt hjemmehørende og egnstypiske træer og buske, som i løbet af 4 - 5 år giver en vedvarende, effektiv sløring. Beplantningen skal være etableret senest et år efter at godkendelsen tages i brug
- 6) Den endelige beplantningsplan skal forhåndsgodkendes af Morsø Kommune
- 7) Alle dræn på byggefeltet og i 15 meters afstand herfra, skal omlægges eller føres i lukkede, impermeable rør inden byggeriet igangsættes. Tilladelse til enhver ændring af drænsystemet skal forhåndsgodkendes af Morsø Kommune som vandløbsmyndighed

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

BAT-emissionkravet

- 8) I staldafsnittene 5 og 6 skal der anvendes gyllekøling, der er forbundet med en varmepumpe i hver stald. Gyllekølingen skal anvendes på et areal på 365 m² gyllekanaler i staldafsnit 5, og 634 m² i staldafsnit 6
- 9) Varmepumpen skal levere en gennemsnitlig, årlig køleydelse på mindst 27 W/m² i hver stald for sig

- 10) Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på hver varmepumpe. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh. Hvis der i stedet anvendes et anlæg med timetæller, skal det overfor tilsynsmyndigheden kunne dokumenteres, at Vilkår 8 er overholdt
- 11) Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk
- 12) Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift
- 13) Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, samt kontrol af kølekredsens ydelse
- 14) Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 1 uge. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
- 15) Afkast fra staldafsnittene 1, 3 og 7 skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg, og det skal gennem indstilling af ventilationen sikres, at de første 56 % af al ventilationsluft fra hvert staldafsnit ledes gennem luftrenseren, se vilkårene 17 - 20
- 16) Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkar til filter 2
- 17) Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget kan behandle 46.200 m³ luft pr. time, hvor 46.200 m³ luft pr. time svarer til 56 % af den maksimale dimensionerede, samlede ventilationskapacitet fra staldafsnittene 1, 3 og 7
- 18) De første 0 – 7.392 m³ luft pr. time udsugningsluft fra staldafsnit 1 skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget
- 19) De første 0 – 20.328 m³ luft pr. time udsugningsluft fra staldafsnit 3 skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget
- 20) De første 0 – 18.480 m³ luft pr. time udsugningsluft fra staldafsnit 7 skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget

- 21) Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn
- 22) Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2
- 23) Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 45 pascal (Pa)
- 24) Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget
- 25) Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 26) Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned, hvor det blandet andet skal kontrolleres at ventilationen er opsat i overensstemmelse med Vilkår 15. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget
- 27) Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 1 uge
- 28) Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

Management og egenkontrol

- 29) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år. Driftsjournalen kan afløses af det lovpligtige miljøledelsessystem for husdyrbruget, så længe nedenstående aktiviteter registreres

30) Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:

- Forbrug af el (månedligt), olie og vand (begge årligt)
- Kvitteringer for afleveret affald, jf. Vilkår 39

Logbøger for gyllekøling og luftrensning, herunder dokumentation for overholdelse af Vilkår 8, er omfattet af det generelle krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17

Energiforbrug

31) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi, jf. dog Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

32) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning i eller på andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget, undtagen gyllekummerne under stalddene:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Dyr	Staldsystem	Ventilation	Miljøteknologi og effekt	Produktionsareal (m ²)
1	Eksisterende løbestald, Ansøgt drægtighedsstald	Søer, gølle og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	Luftrensere 19 % lugtreduktion	190
2	Poltestald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	337
3	Drægtighedsstald	Søer, gølle og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	Luftrensere 60 % NH ₃ -reduktion 19 % lugtreduktion	685
4	Ny Løbestald	Søer, gølle og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	965
5	Ny toklimastald	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	Gyllekøling 20 % NH ₃ -reduktion	730

6	Ny slagtesvi- nestald	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Mekanisk	Gyllekøling 20 % NH ₃ - reduktion	845
7	Drægtig- hedsstald 2	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	Luftreenser 60 % NH ₃ - reduktion	882
8	Drægtig- hedsstald 3	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	227
9	Farestald sektion 1	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
10	Farestald sektion 2	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
11	Farestald sektion 3	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
12	Farestald sektion 4	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
13	Farestald sektion 5	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
14	Farestald sektion 6	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
15	Farestald sektion 7	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
16	Farestald sektion 8	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
17	Farestald sektion 9	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
18	Farestald sektion 10	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
19	Farestald sektion 11	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
20	Farestald sektion 12	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
21	Farestald sektion 13	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
22	Farestald sektion 14	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
23	Klimastald 3, sektion 1	Søer, diegi- vende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100

24	Klimastald 3, sektion 2	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
25	Klimastald 3, sektion 3	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	100
26	Gyltestald 4 sektion 1	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	250
27	Gyltestald 4 sektion 2	Søer, golde og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	250
28	Ornestald 8 sektion 1	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	61
29	Ornestald 8 sektion 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	61
30	Ornestald 8 sektion 3	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	61
31	Forsøgsstald 8 sektion 1	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	33
32	Forsøgsstald 8 sektion 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	69
33	Forsøgsstald 8 sektion 3	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	69
34	Forsøgsstald 8 sektion 4	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	Mekanisk	-	69
35	Forsøgsstald 5 sektion 1	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Mekanisk	-	118
36	Forsøgsstald 5 sektion 2	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Mekanisk	-	118
37	Forsøgsstald 5 sektion 3	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Mekanisk	-	138
38	Forsøgsstald 5 sektion 4	Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	Mekanisk	-	138
39	Klimastald 13 sektion 1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	59
40	Klimastald 13 sektion 2	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	60
41	Klimastald 13 sektion 3	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	60
42	Klimastald 13 sektion 4	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	60

43	Klimastald 13 sektion 5	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	60
44	Klimastald 12	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	77
45	Feeder 11	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	Mekanisk	-	74
I alt						8.486

Lugt

33) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne godkendelse

Støj

34) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser:

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervisse, at de stillede støjkrav er overholdt

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 35) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, med mindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 36) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Gødningshåndtering

- 37) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at fortanken og gyllebeholderen på Åshøj 14 kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild skal det straks opsamles
- 38) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.

Affald

- 39) Kvitteringer for leveret/afleveret affald skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende
- 40) Affald skal sorteres efter type, og opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende erhvervsregulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 41) Husdyrbruget skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112
- 42) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn
- 43) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af husdyrbrugets ansatte og øvrige som arbejder på husdyrbruget, og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog

Husdyrbrugets ophør

- 44) Hvis husdyrbruget ophører med driften skal det sikres, at der sker en oprydning på anlægget for at forebygge forurening. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på anlægget tømmes. Alle staldanlæg og foderopbevaringsanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning
- 45) Morsø Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg

7 Begrundelse for vilkår

Godkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, Kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Der er tilføjet et vilkår om udformning og dimensioner på de nye tilbygninger, for at sikre at denne ikke udvides uden forudgående godkendelse. Der er desuden stillet vilkår om forudgående godkendelse af en beplantningsplan for anlægget, for at sikre at den landskabelige påvirkning fra et stort anlæg begrænses.

Der er sandsynligvis drænet inden for 15 meter fra de nye tilbygninger, og ansøger skal derfor sikre at alle dræn på byggefeltet og indtil 15 meter fra dette enten omlægges eller lægges i lukkede, impermeable rør. Undersøgelsen skal være gennemført, og alle nødvendige tilladelser til ændring af drænsystemet skal være indhentet, før byggeriet påbegyndes. Der er stillet vilkår til dette.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT, ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen

af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til sektorens økonomiske muligheder.

For at sikre at BAT opnås og fastholdes, er vilkårene 8 - 31 stillet.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Vilkår 32 er stillet for at fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Kommunens godkendelse.

Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser og sommerhuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, stilles der vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Gødningshåndtering

På søndenom 13 er ingen gyllebeholdere, og al husdyrgødningen pumpes til en gyllebeholder på Åshøj 14.

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderen på Åshøj 14 kan rumme den påtænkte udpumpede mængde, samt at spild skal opsamles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Opbevaringskapaciteten på anlægget er i dag vurderet til over 9 måneder, og Kommunen forventer at det fortsat vil være tilfældet. Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig udkørsel af husdyrgødning, at der er kapacitet nok, stilles der vilkår om at der altid skal være 9 måneders opbevaringskapacitet på anlægget.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr³, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med Kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateret, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

Husdyrbrugets ophør

Der er stillet to vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Husdyrbruget skal fortsat være opmærksom på de generelle regler om ophør for IE-husdyrbrug, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46.

³ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

8 Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Dette afsnit indeholder de oplysninger og vurderinger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen. Morsø Kommunes vurdering i Afsnit 3 er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og Kommunens eget kendskab til de lokale forhold. Alle oplysninger til punkterne A1 – A5 fremgår af Afsnit 1 på side 4.

Ikke-teknisk resumé

Avlscenter Gammelgård ved Jørgen Gade Nielsen ønsker at øge produktionen af avlsdyr på Søndenom 13, 7990 Øster Assels.

Det eksisterende gårdanlæg på Søndenom 13 er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg og beplantning. De tekniske løsninger bærer præg af, at der er valgt avanceret teknologi med dokumenterede effekter. Der er f.eks. etableret luftrensning, og UV-lys til reduktion af smitterisiko.

I forbindelse med denne ansøgning søges der om at udvide anlægget med en ny smågrisestald med 850 m² produktionsareal, en ny slagtesvinestald med 965 m² produktionsareal, og en ny løbestald med samlet 700 m² produktionsareal. I alt etableres der 2.515 m² nyt produktionsareal. Der etableres gyllekøling i smågrisestalden og slagtesvinestalden. Der er i forvejen luftrensning i de eksisterende drægtighedsstalde.

Oversigt over produktionsarealer er så omfattende, at den er vedlagt som en del af Bilag 2.

Ansøgtes forventede virkning på miljøet

Nye og eksisterende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til blandt andet:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier
- Landskabelige og kulturhistoriske forhold

Lugtberegningerne viser, at der ikke forventes nabogener fra den udvidede produktion, da alle kriterier for lugt er overholdt.

Anlægget overholder kravet til BAT som er et krav på 8.286 kg N/år, der er beregnet en årlig fordampning på 8.033 kg N/år.

Der etableres gyllekøling i den nye slagtesvinestald og den nye toklimastald, for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget.

Umiddelbart syd for anlægget findes der er kategori 3-mose. Kravet hertil er maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, medmindre Kommunen vurderer andet.

Foranstaltninger for at begrænse det ansøgtes virkning på miljøet
Produktionen overholder alle gældende normer for:

- opbevaring og udbringning af gylle
- håndtering af spildevand og affald
- støj-, støv-, og lugtbelastning af omgivelser m.v.

Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderes det, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet.

Befolkningen og menneskers sundhed:

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer, som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed.

I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne.

Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse:

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

Biologisk mangfoldighed:

Beskyttelsen af natur omfatter natur af kategori 1, 2 og 3, da disse tre kategorier af natur beskyttes mod ammoniak. Kravene til totaldeposition og merdeposition fremgår af husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser at kravene til ammoniakdeposition er overholdt, undtagen til kategori 3-natur.

Ingen natur, omfattet af disse kategorier, vurderes derfor at blive påvirket af udvidelsen.

Bilag IV-arter:

Ud fra kortmateriale på naturdata.dk fremgår det, at der ikke er registreret fund af bilag IV-arter inden for en radius af 1,7 km fra anlægget.

En række dyr og planter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på eller omkring anlægget og dets udspretningsarealer. Det vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, birkemus, odder, stor vandsalamander, spidssnudet frø, strandtudse og markfirben i området. Udbredelsen af de bilag IV-arterne er fra Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning.

Der er ikke konkret kendskab til forekomst af bilag IV-arter omkring anlægget. En række af flagermusarterne er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Der er ikke kendskab til at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistener på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Derfor vurderes det at udvidelsen ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima:

Anlægget er ikke placeret på lavbundsareal. Moseområderne lige syd for anlægget er klassificeret som okkerklasse I - stor risiko for okkerudledning, men udpegninger går ikke ind under byggefeltene. Der vurderes derfor ikke at være risiko for okkerudledning i forbindelse med etableringen af de nye stalde. Der er ikke registreret jordforurening på ejendommen.

Materieller goder, kulturarv og landskabet:

Der findes et beskyttet dige 100 meter nord for anlægget. Diget vil ikke blive påvirket negativt af det ansøgte projekt.

Der er ingen gravhøje i umiddelbar nærhed.

Udvidelsen vurderes derfor ikke at kunne påvirke diger eller gravhøje i lokalområdet.

Ved vurdering af samspillet mellem en eller flere af disse faktorer vurderes det ikke at give nogen øget risiko for påvirkninger.

De til enhver tid gældende regler i bl.a. jordforureningsloven vil sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget Søndenom 13.

Dræn omkring anlægget findes på marker med 15 meters meter afstand. Der er ingen dræn inde omkring anlægget. Der er kun tagnedløb der løber gennem trixtank til sø, og disse kobles til minivådområde når det etableres i 2020.

Ansøger ønsker at opføre erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri i tilknytning til den hidtidige bebyggelse på ejendommen.

Ved opførelse af nye driftsbygninger inden for landskabeligt beskyttelsesområde skal det vurderes om placeringen er i strid med den ønskede beskyttelse af landskabs-, natur- og kulturværdier, som findes inden for området.

Det vurderes ikke at de nye driftsbygninger er i strid med ovenstående, da de vil passe ind i det eksisterende anlæg på ejendommen. De nye driftsbygninger indpasses i terrænforholdene, og dette vil medføre at de ikke vil fremstå markante i landskabet.

Væsentlige alternativer:

Hvis udvidelsen ikke realiseres, vil der være en mindre lugt- og ammoniakemission fra anlægget. Der vil også være mindre foderforbrug og produktion af husdyrgødning, men uændrede lagerfaciliteter. På udbringningsarealerne vil der være uændret anvendelse af husdyrgødning pr. ha og dermed uændret kvælstof- og fosforanvendelse, men naturligvis på færre hektar.

Udvidelsen skal sikre, at der fortsat kan være en rentabel produktion og en god arbejdsplads med et passende antal medarbejdere på Søndenom 13.

Alternative placeringer af de nye stalde vurderes ikke at kunne leve op til krav til ammoniakdepositionen på det moseområde, der ligger syd for anlægget. Derudover er den valgte placering den, der giver den bedste logistik i staldenes daglige drift.

Ophør:

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort, og affald bortskaffes. Olietanke tømmes og afhændes efter gældende lovgivning.

Søndenom 13 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandsforureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (Kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Anne Kirkegaard fra LMO.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m.

Der søges en godkendelse efter §16 a, stk. 2 i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 til eksisterende bygninger, samt til opførelse af to nye staldbygninger i umiddelbar, nordlig forlængelse af de to østligste staldbygninger.

De nye staldbygninger til avlsdyr vil have samme tværprofil som eksisterende smågrise- og slagtesvinestald, og vil blive opført i samme materialer som det ek-

sisterende anlæg. Bygningen vil dermed være i harmoni med det allerede eksisterende anlæg.

Der vil samlet på anlægget være et produktionsareal på 8.364 m². Med denne godkendelse efter Husdyrbruglovens §16 a, ønskes hele husdyrbrugets produktionsareal godkendt til henholdsvis søer, smågrise og avlsdyr (polte og orner), opdelt på de enkelte kategorier.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning:
Opbevaringskapaciteten på ejendommen Åshøj 14, 2 x 4.000 m³ i gyllebeholdere med telt, og 1 x 2.000 m³ uden telt. To af gyllebeholderne er etableret med telt-overdækning, hvorfor der ikke skal tages højde for regnvand i disse beholdere.

Derudover opbevares der på nedenstående ejendomme:

- Peterslundsvej 4, 4.000 m³ med telt
- Kalundborgvej 22, 3.000 m³
- Mejner Nørgård, Søndenom 9, 1.200 m³

Samlet kapacitet: 18.200 m³.

Der produceres cirka 15.600 m³ gylle på Søndenom 13 og Åshøj 14 tilsammen. $15.600 / 12 \times 9 = 11.700 \text{ m}^3$, hvorfor kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt.

Mængden af gylle er beregnet ud fra hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget, ud fra dyrevelfærdskravene, og ovenstående er derfor en worst case-beregning.

Der er ingen gyllebeholdere på ejendommen, hvorfor gyllen pumpes til gyllebeholdere på Åshøj 14. Fra Åshøj 14 køres gylle ud på de omkringliggende marker der drives med landbrugsafgrøder. Gyllen køres ud med gyllevogn med slæbeslanger.

Der er ingen biaktiviteter tilknyttet driftsbygninger på ejendommen.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

De tre tilbygninger til eksisterende stalde indpasses i terrænet omkring anlægget. De opføres i tilsvarende farver og materialevalg som det eksisterende anlæg. Nedenfor er de bygninger, hvortil der tilbygges, beskrevet.

Bygning mod vest:
Totalhøjde: 7,8 m
Bredde: 21,9 m
Benhøjde: 3,65 m
Taghældning: 30 grader
Materialer: Røde mursten og grå eternittag.

De to bygninger ved grusvejen:

Den mod øst (tættest på grusvejen):
Totalhøjde: 5,95 m

Bredde: 19,2 m
 Benhøjde: 2,55 m
 Taghældning: 30 grader
 Materialer: Røde mursten og grå eternittag.

Den mod vest (længst fra grusvejen):
 Totalhøjde: 5,4 m
 Bredde: 17,8 m
 Benhøjde: 4,45 m
 Taghældning: 30 grader
 Materialer: Røde mursten og grå eternittag.

Placering af de tre nye tilbygninger fremgår af Bilag 1.

Forhold til andre husdyrbrug

Jørgen Gade Nielsen driver ud over dette husdyrbrug desuden Åshøj 14 med svineproduktion. Anlæggene er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundne.

Beliggenhed og omgivelser

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8. I nedenstående skema er anført afstandskravene samt den faktiske afstand til området fra bygningsmassen.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstands-krav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanen fremtidig byzone eller sommerhusområde	Over 1.950	Øster Assels	50
Område i landzone, i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Cirka 1.700	Havneområde ved Thissinghuse	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	Cirka 260	Søndenom 11	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Kategori 1-natur	Cirka 1.350	Overdrev nord for Thissing Sø	10
Kategori 2-natur	Cirka 4.200	Overdrev på kysten ved Hesterørøddevej	10

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	767	Vandboring på Åbakken 45	25
Fælles vandindvindingsanlæg	Cirka 2.860	Sydsmors Vandforsyning, boring syd for Øster Assels	50
Vandløb, dræn og søer over 100 m ²	Over 15	Ingen omkring bygningerne	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	Cirka 250	Adgangsvej til Søndenom 11	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Over 25	Ingen på ejendommen	25
Beboelse på samme ejendom	91		15
Naboskel	130	38b V. Assels By, V.Assels	30

Alle afstandskrav vurderes at være overholdt.

Landskabs- og planmæssige forhold

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobolig med landbrugspligt (Søndenom 11) ligger cirka 260 meter øst for de nye staldbygninger. Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er Søndenom 15 i en afstand på cirka 393 meter nord for de nye staldbygninger. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er 'Vester Assels', udløst ved Kærvejen 6, der er beliggende cirka 1.320 meter sydvest for ejendommens anlæg. Der er cirka 1.950 meter til nærmeste byzone, 'Øster Assels'.

Område	Er anlægget placeret inden for
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser mv.	Nej
Områder med landskabelig værdi	Ja, et Landskabeligt beskyttelsesområde
Uforstyrrede landskaber	Nej
Områder med særlig geologisk værdi	Ja, et Geologisk interesseområde
Rekreative interesseområder	Nej
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Nej
Kirkeomgivelser	Nej

Kystnærhedszonen	Ja
Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering	Nej
Skovrejsningsområder	Nej
Fredede områder	Nej
Beskyttede naturarealer (§ 3)	Nej
Strandbeskyttelseslinje	Nej
Klitfredningslinje	Nej
Skovbyggelinje	Nej
Sø- og å-beskyttelseslinje	Nej
Kirkebyggelinje	Nej
Fortidsmindelinje	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger	Nej

Ovenstående oversigt over anlæggets placering i forhold til forskellige udpegninger i Kommuneplan 2013-2025 for Morsø Kommune viser blandt andet, at anlægget ligger inden for en række udpegninger af områder af særlig værdi.

Anlægget ligger inden for kystnærhedszonen, men da de nye bygninger placeres i umiddelbar forlængelse af eksisterende bygning og i tilsvarende materialevalg, vurderes det ikke at påvirke landskabet inden for kystnærhedszonen.

Formålet med kystnærhedszonen er, at de åbne kyststrækninger bevarer deres karakter og fortsat kan udgøre landskabelige helheder med væsentlige natur- og landskabstræk. Kystnærhedszonens afgrænsning dækker et bælte på i princippet 3 km fra landets kyster, og omfatter arealer i landzone og sommerhusområder.

Inden for geologiske interesseområder må der som hovedregel ikke planlægges eller gennemføres byggeri og anlæg ud over det, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af landbrug.

Bygninger og anlæg inden for geologiske interesseområde skal placeres og udformes med hensyntagen til bevaring og beskyttelse samt mulighed for forbedring af de geologiske værdier.

Områder med geologiske interesser er især sårbare over for visuelle ændringer, som fjerner eller slører landskabets oprindelige former. Med den valgte placering af de nye driftsbygninger vurderes det at der er taget højde for ovenstående retningslinjer.

Ved opførelse af nye driftsbygninger inden for landskabeligt beskyttelsesområde skal det vurderes om placeringen er i strid med den ønskede beskyttelse af landskabs-, natur- og kulturværdier, som findes inden for området.

Det vurderes ikke at de nye driftsbygninger er i strid med ovenstående, da de vil passe ind i det eksisterende anlæg på ejendommen. De nye driftsbygninger indpasses i terrænforholdene, dette vil medføre at de ikke vil fremstå markante i landskabet.

Ammoniakemission

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000 område nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, der ligger cirka 1.350 meter nord for anlægget. Nærmeste naturområde der skal måles til er et overdrev
- Kategori 2 natur: Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev cirka 4.200 meter sydøst for anlægget
- Kategori 3 natur: Nærmeste område er en mose 60 meter syd for anlægget
- Øvrige naturtyper nær anlægget: De § 3-beskyttede naturområder, der findes inden for 1 km fra anlægget, er alle næringsrige vandhuller, enge eller moser

Nærmeste kategori 1-naturområde med et overdrev som nærmeste naturtype. Der er kumulation med 2 andre husdyrbrug. Totalbelastningen til området er beregnet til 0,1 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 0,2 kg N/ha i totalbelastning, og derfor vurderes det, at uanset naturtype vil der ikke være en nævneværdig påvirkning Natura2000-område 28.

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og som er større end 2,5 ha. Totalbelastningen af dette område er beregnet til 0,0 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totalbelastning.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose mod syd. Mosen strækker sig langs anlægget, og der er derfor valgt tre målepunkter til samme mose, for at give et bedre billede af belastningen. Totalbelastningen af dette område er maksimalt beregnet til 4,6 kg N/ha og med en merbelastning på 1,2 kg N/ha. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merbelastning. Øvrige naturområder nær anlægget er alle næringsrige vandhuller, enge eller moser, som vurderes ikke at blive påvirket af anlægget.

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af den ansøgte udvidelse. De konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

Lugtemission

Den væsentligste lugt stammer fra staldene, og spredes via ventilationssystemet.

Nærmeste enkeltbolig, der ikke er noteret som landbrug, er Søndenom 15 i en afstand på 393 meter nord for de nye staldbygninger. Der er ingen samlet bebyggelse eller byzone indenfor en afstand af 1.000 meter. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse) er 'Vester Assels', udløst ved Kærvejen 6, der er beliggende cirka 1.320 meter sydvest for ejendommens anlæg. Der er cirka 1.950 meter til nærmeste byzone, 'Øster Assels'. Der har ikke tidligere været problemer med klager fra naboer.

Geneafstanden er beregnet til 469,3 meter for enkeltbolig, 819,8 meter for samlet bebyggelse og 1.183 meter for byzone. Den vægtede gennemsnitsafstand er til enkeltbolig 469,5 meter, samlet bebyggelse 1.396,9 meter og byzone 2.046,4 meter.

Konsekvenszonen er beregnet til 1.271 meter. Inden for denne afstand skal alle beboelser høres i forbindelse med denne ansøgning, da det er i denne afstand man kan forvente at opleve lugt fra anlægget, uden at det dog medfører væsentlige gener.

I husdyrgodkendelse.dk er der udarbejdet lugtberegninger. Beregningerne viser at alle krav er overholdt.

Genekriteriet til nærmeste nabo uden landbrugspligt, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone er overholdt.

Der er ikke andre husdyrbrug der bidrager til lugt, og der skal derfor ikke regnes med kumulation.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Søndenom 15	0	NY	469,3	469,3	469,5	Ja
 Kærsvænget 6	0	NY	910,9	819,8	1396,9	Ja
 Ø. Assels By, Ø. Assels	0	NY	1183	1183	2046,4	Ja

Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Støjklider:

Placering af støjklider fremgår af husdyrbrugets beredskabsplan. Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget, der er et undertryksanlæg. Luftindtaget sker diffust gennem ventilationsbåndet på siden af de enkelte bygninger. Luftafkast er placeret på tagflade
- Korntørringsanlæg, der er placeret i foderladen
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade
- Kompressor

De fleste støjklider er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra anlægget. Antallet af transporter falder cirka 15 %.

Driftsperiode for støjkilder:

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Korntørringsanlæg: I høstperioden (juli-september). Driftstiden over døgnet vil variere efter luftfugtigheden.

Højtryksrensere: to dage om ugen.

Kornmølle: Dagligt.

Foderanlæg: Dagligt.

Tiltag mod støjkilder:

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger, f.eks. højtryksrensere og foderanlæg. Kompressor til foderanlæg er placeret på vibrationsfri belægning. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering:

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Der har ikke tidligere været klager fra omkringboende over støj fra husdyrbruget.

Størstedelen af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden. Antallet af transporter falder cirka 15 %.

Lys

Lyskilder:

Se afsnit om BAT.

Tiltag:

Se afsnit om BAT.

Vurdering:

Anlægget er placeret i terrænet, sådan at der ikke vil opstå gener fra lyskilder for omkringboende.

Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i gyllekanalerne i alle staldafsnit.

Fluegener:

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Rottebekæmpelse:

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt

i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1723 af 17/12/2017)

Vurdering:

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse.

Foderopbevaring

Foderkorn:

På Søndenom 13 opbevares der maksimalt 1.800 tons foderkorn i to siloer á 900 tons.

Andet foder:

Der opbevares maksimalt 30 tons soyaskrå, 20 tons mineraler og 5 tons animalsk fedt i foderladen.

Halm:

I foderladen er der også mulighed for at opbevare op til 20 tons halm.

Støv

Støvkilder:

Foder og strøelse.

Tiltag:

Foder og strøelse håndteres i lukkede bygninger, hvorfor det ikke vil medføre støvgener udenfor anlægget.

Vurdering:

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra husdyrbrugets interne transporter samt støv fra de forskellige transporter til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transporter øges med mindre end fem procent.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

Transport

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Foder	50	50	Inden for normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Sækkevarer/løsvarer	50	50	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0
Døde dyr	52	52	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0
Brændstof (fyringsolie)	4	4	Inden for normal arbejdstid	Hver 3. mdr.	0
Avlsdyr og smågrise ud	580	300	Inden for normal arbejdstid	8 gange/uge	-280
Søer ud	50	50	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0
Slagtesvin ud	50	50	Inden for normal arbejdstid	En gang/uge	0
Affald afhentes	26	26	Inden for normal arbejdstid	Hver 14. dag	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	420	470	Inden for normal arbejdstid	I sæson	50
Korn	200	200	Inden for normal arbejdstid	Primært i høst	0
Smågrise til anden ejendom	20	20	Inden for normal arbejdstid		0
Transporter i alt	1.476	1.246			- 230

Der er etableret en tilkørselsvej til gårdanlægget. Denne vej er placeret således at den sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forholdsregler osv. Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Det årlige antal transporter med gylle, dog fra anlægget på Åshøj 14, vil blive øget fra cirka 420 til cirka 470 transporter.

Der vil i fremtiden blive reduceret væsentligt i transport af gylle, da der vil blive anvendt gylleudlægger i et større omfang

Antallet af årlige transporter med foder til anlægget er cirka 100 og vil forblive uændret, da størrelsen af læs afpasses besætningsstørrelsen.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Kørsel i forbindelse med afhentning af dyr vil falde fra cirka 580 til cirka 300 årlige transporter.

Tidspunkt for afhentning af dyr vil typisk være inden for alm. arbejdstid. Grunden til at antal transporter med dyr vil være faldende er størrelsen på de læs dyr der afhentes. Fremadrettet vil der sælges flere dyr samlet i større "portioner" fremfor, som det er i dag, små læs med få antal dyr.

Alt i alt vil antallet af ovenstående transporter reduceres fra cirka 1.500 transporter til cirka 1.270 transporter, svarende til et fald på cirka 15 %.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer vil være på uændret, ubetydeligt niveau.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Det vurderes at gener af forøget antal transporter vil være minimale på grund af anlæggets placering, samt afstande til nabobeboelser.

Egenkontrol

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

- Der udarbejdes obligatorisk gødningsplan med efterfølgende gødningsregnskab
- Der er produktionsopgørelser i markbrug og dyrehold, driftsregnskab samt egne løbende registreringer
- Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år
- Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget

- De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld. Udarbejdelse af mark- og gødningsregnskab
- Miljøledelse

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Se afsnit om BAT-management.

Ressourceforbrug og affaldsproduktion

Energiforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
El	650.000 kWh/år	700.000 kWh/år
Olie	80.000 liter	9.000 liter*

*Der tages gyllekøling i anvendelse.

Forbruget af el til ventilation er optimeret gennem anvendelse af udsugningsprincippet MultiStep®, der kombinerer trinløs styring med gruppevis styring af udsugningsenhederne i stalden.

Klimacomputeren styrer én ventilator trinløst fra 0 til 100 %. Ved 100 % kobler MultiStep® den næste ventilator ind på 100 % hvorefter den trinløst regulerede ventilator begynder forfra på 0 %.

Med denne form for regulering spares 50 - 70 % af det samlede elforbrug til ventilation sammenlignet med et traditionelt styret luftudtag. Besparelsen kan optimeres yderligere, fordi de trinkløse ventilatorer er frekvensregulerede, altså er der maksimal mulighed for energibesparelse.

Energiforbrug er højere end normforbruget i en produktionsbesætning af samme størrelse. Der er ikke normtal for avlsbesætninger, hvor forbruget er højere, blandt andet pga. de særlige pladskrav til svin i avlsbesætninger.

Det vurderes at der er anvendt energirigtige løsninger. Det vurderes, at energiforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til den specialiserede produktion.

Vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Alle typer af vand	Cirka 11.000	Cirka 13.000

Det vurderes med baggrund i, at det er en avlsbesætning, at vandforbruget er på et fornuftigt leje. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget kunne være et vigtigt incitament med henblik på en fortsat minimering af det samlede forbrug.

Ejendommen er tilkøbt Redsted Vandværk.

Spildevand

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	500 + drikkevandsspild	Gyllekanaler	
Sanitært spildevand fra driftsbygningerne	30	Trixtank	Nedsivningsanlæg

Trixtanken tømmes med slamsuger efter behov.

Den angivne spildevandshåndtering vurderes at ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Affald

Generelt bemærkes, at al affald vil blive bortskaffet i henhold til Kommunens affaldsregulativ.

Forbrændingseget affald og genanvendeligt affald opbevares, håndteres og afsættes i overensstemmelse med Kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Olie- og kemikalieaffald:

Olie- og kemikalieaffald (herunder pesticidaffald) opbevares på anden ejendom (Peterslundsvej 4).

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i aflåst rum/skab.

Medicinrester og tom emballage returneres til dyrlæge eller afhænde til Kommunens modtageordning for farligt affald.

Døde dyr:

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr opbevares ved træbevoksning i god afstand fra omkringboende.

Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej og overdækkes med kadaverkappe. Smågrise opbevares i container.

Farligt affald håndteres og afleveres særskilt.

Det vurderes ikke at håndteringen af affaldet kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet mest og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

BAT - Bedste tilgængelige teknik

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Genetik
- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om Bat som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene.

Slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Smågrise (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Søer (gyllebaserede staldsystemer)	-	endeligt godkendt
Svin (uden for gyllebaseret system)	-	endeligt godkendt

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

BAT kravet for anlægget i forhold til ammoniaktabet er opfyldt med 253 kg N/år.

Det er løst gennem valg af moderne staldsystemer og gyllekøling og luftrensning.

Køling af gyllen under staldene vil mindske ammoniakfordampning, og bidrage til opvarmning af staldene. Luftrensning reducerer både ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Det samlede BAT-krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 8.286 kg N. Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 8.033 kg N.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak):
Reduktionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/teknologier indenfor staldindretning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier:

Smågrise

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af smågrise-gylle (ca. 70%)

Luftrensning (70-90 %)

Fodring: benzoesyre (1 % pr. g/FE)

Slagtesvin

Svovlsyrebehandling af gylle (ca. 70 % ammoniakreduktion)

Luftrensning – (70-90% luftrensning afhængig af hvor meget luft der renses)

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Delvist fast gulv

Søer

Køling af gylle i svinestalde (< 30 % ammoniakreduktion)

Svovlsyrebehandling af sogylle (ca. 70% ammoniakreduktion)

Luftrensning (70-90 % ammoniakreduktion)

Nedenfor beskrives valget af staldsystemer, miljøteknologier og fodringstiltag til opfyldelse af Miljøstyrelsens vejledende krav om BAT- standard vilkår.

Valg af staldsystemer:

I den nye stald er der valgt staldsystemet delvist spaltegulv med 25-49% fast gulv. Dette skyldes, at gulvet med 50-75 % fast gulv stiller store krav til management i stalden. Såfremt det ikke er muligt at styre gødeadfærden i stierne, har det i praksis vist sig at være meget vanskeligt, at holde stierne rene. Gulvtypen vurderes således ikke at være driftssikker og er derfor fravalgt.

De eksisterende stalde er indrettet primært med delvis spaltegulv, som også er staldsystemer med lav ammoniakemission.

Valg af miljøteknologi:

I de eksisterende drægtighedsstalde er der i forbindelse med, at staldene blev bygget, etableret biologisk luftrensning. Teknologien er indsat i husdyrgodkendelse.dk som ammoniakreducerende tiltag i de eksisterende stalde, da dette er nødvendigt få at overholde kravet til BAT.

Den nye slagtesvinestald og den nye smågrisestald etableres med gyllekøling. Gyllekølingssystemet anvendes til opvarmning af staldene samt personalefaciliteter, hvilket minimerer energiforbruget der skulle bruges til opvarmning.

Gyllekøling er ligeledes godkendt til reduktion af lugt, det er beregnet ud fra W/m^2 hvor stor en lugtreduktion der kan opnås. Lugtreduktionen er ikke benyttet i denne ansøgning, men effekten vil naturligvis stadig være der.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning:
Der opbevares ikke gylle på anlægget.

Management

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild
- Planlægge gødsning af markerne korrekt

På husdyrbruget anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyanførte skal sikre oplæringen
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet
- Der er opsat vandur
- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør
- Der foretages løbende service på gyllekølingssystem og luftrenser

- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra anlægget såvel som den interne fordeling
- Affald fjernes løbende fra anlægget
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på husdyrbruget
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark
- Der udtages jordprøver cirka hvert 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH)

Samlet vurdering vedr. management:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management.

Det vurderes, at husdyrbruget med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Vand- og energiforbrug

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på det enkelte husdyrbrug, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug. Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimums-ventilation om vinteren
- Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans
- Anvende lavenergi-belysning

Ved opførelse af staldanlæg var der stor fokus på de nedenfor beskrevne energibesparende løsninger. De nye stalde opføres på tilsvarende måde som de eksisterende.

Lys:

Der etableres dagslysstyring, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Automatikken sørger for, at lamperne ikke hele tiden tændes og slukkes. Som regel slukkes lyset først, når der har været tilstrækkeligt sollys i et par minutter.

I staldene er der også etableret LED-belysning.

Der er etableret et naturligt godt lys ved ovenlysvinduer i løbe-drægtighedsstald. Udendørs belysning er sensorstyret.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde og i ansøgte stald har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Foderfremstilling:

Der anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle)

Foderblanding:

Der er ur-styring på blandeanlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødigt opstart af anlægget.

Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen af anlæggets udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget.

Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Transport:

Alle bedriftens ejede og forpagtede udbringningsarealer i 2019 lå inden for en radius på 4 km fra Søndenom 13 og dermed tæt på anlægget, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås.

Varme:

Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne til smågrise.

Der er etableret lampestyring af varmelamper i smågrisehuler. Lampestyring gør det muligt at regulere behovet for varme i hver enkelt hule, ud fra smågrisenes størrelse og om det er nat eller dag.

Smågrisealden er etableret med gulvvarme under overdækningen.

Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C, Temperaturen i smågrisealdene starter på 24 og slutter på 18 grader.

Der anvendes gulvvarme i farestalden frem for varmeplader, der afgiver en masse spildvarme til spalter og gylle.

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det relativt nyt byggeri med effektiv isolation.

Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på det enkelte anlæg.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på husdyrbruget med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde:

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr:

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg:

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde:

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Registrering af vandforbrug:

Vandforbruget opgøres en gang om året i forbindelse med årsregnskabet.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dysere ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere PH-værdi (svovlsyrebehandling).

En stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniak tabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter generelle regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. For udbringning af husdyrgødning gælder således følgende:

- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 meter fra byområder i weekender og på helligdage)

- Gylle skal som minimum udbringes med slæbeslanger (bredspredding forbudt)
- Gylle der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst skal være nedbragt senest 4 timer efter udbringning.
- Al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker skal ske ved nedfældning eller en tilsvarende teknologi med samme ammoniakreduktionsprocent.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning vil kunne nås ved krav om nedfældning af al husdyrgødning eller ved tilsætning af svovlsyre til husdyrgødningen.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssigt høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser, da nedfældning af husdyrgødning er en mere krævende proces end alm. slangeudlægning, hvilket betyder et højere dieselforbrug. Tilsvarende vurderer Miljøstyrelsen, at svovlsyrebehandling af gylle er en uforholdsmæssig dyr teknologi at indføre alene af hensyn til miljøeffekten i marken.

På denne baggrund vurderer Miljøstyrelsen at gældende lovgivning vedr. udbringning er BAT.

Kvælstof er et vigtigt plantenæringsstof. Optimal udnyttelse af de tilførte næringsstoffer med husdyrgødningen medfører mindre udvaskning af kvælstof til grundvand og overfladevand. Teknikker til reduktion af kvælstof er derfor rettet mod at øge afgrødernes optagelse af kvælstof. Der er følgende teknikker:

- Teknikker til optimal fordeling af husdyrgødningen i marken
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstsæson
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof.

En stor del af de teknikker, der kan reducere udvaskningen af kvælstof i marken er allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen. Eksisterende lovgivning der tager sigte på at reducere udvaskningen af kvælstof er:

- Fastsatte harmonikrav (dvs. hvor meget husdyrgødning der må udbringes pr. ha).
- Regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.
- Regler for hvor meget kvælstof der må tilføres på den enkelte bedrift totalt.
- Regler for hvor stor en andel af kvælstoffet der skal udnyttes i husdyrgødningen.
- Krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber.

En yderligere reduktion af tabet af nitrat fra marken vil kunne opnås ved nedfældning eller separation af husdyrgødningen og afsætning af den faste fraktion til biogasanlæg eller forbrænding.

Miljøstyrelsen har imidlertid vurderet, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved nedfældning af husdyrgødning er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan give skader på afgrøderne og dermed udbyttetab. Desuden vil nedfældning føre til øget udledning af drivhusgasser.

Alle dyr vil blive fasefodret. Ved fasefodring anvendes der forskellige foderblandinger gennem dyrets vækstfaser, der er tilpasset dyrets behov for næring. Fasefodring giver derfor mulighed for at foderet kan udnyttes optimalt. Det er derfor muligt at reducere indholdet af råprotein i foderet ved fasefodring. Det vurderes, at fasefodring af de forskellige dyregrupper vil medføre et stabilt lavere indhold af gram råprotein pr. foderenhed (FE).

Foderet tilsættes fytase for bedre udnyttelse af fosfor i foderet. Brug af fytase er et vigtigt hjælpemiddel til at reducere fosforindhold i foder og gødning.

På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at det niveau, som er opnåeligt ved eksisterende lovkrav, er BAT.

Det vurderes, at ansøger lever op til alle generelle miljøregler inkl. de ovenfor beskrevne regler vedr. husdyrgødning, og at BAT-husdyrgødning dermed er overholdt.

9 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, stk.1, nr. 1, ligger cirka 1.300 meter nord-nordvest for anlægget. Naturarealet er et surt overdrev, der ligger på nordsiden af Thissing Sø. Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på dette område, som viser en totaldepositionen fra anlægget på 0,1 kg NH₃-N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur er derfor overholdt, selv om der skal regnes med akkumulation med to andre anlæg (Åshøj 14 og Porsmark 3). Området vurderes ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen på Søndenom 13.

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev langs kysten syd for Øster Assels. Dette overdrev ligger over 4.000 meter sydøst for anlægget. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser både en mer- og totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om en maksimal ammoniakdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha/år til kategori 2-natur er derfor overholdt. Det vurderes at udvidelsen på husdyrbruget ikke vil påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3-natur er et større moseområde, der ligger ind til 60 meter syd for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Der er tale om næringsrige moser og enge, der er naturligt næringsrige, dels fordi de gennem tiden har været oversvømmet med mineral- og næringsrigt vand fra Limfjorden og dels fordi jordtypen er næringsrig jordtype med ler. De naturlige forekommende naturtyper tæt på anlægget er derfor tolerant overfor luftbåret ammoniakdeposition. Moseområderne udgøres af rørskov og enge fremstår lysåbne uden påbegyndende tilgroning. Baggrundsbelastningen for området er senest i 2014 opgjort til at ligge omkring 15 kg NH₃-N/ha/år.

Der er foretaget en ammoniakdepositionsberregning på området der viser, at der fra husdyrbruget er en mer- eller totaldeposition op til henholdsvis 1,2 og 4,6 kg NH₃-N/ha/år. Det vurderes derfor, at ammoniakbelastningen fra husdyrbruget ikke medfører en væsentlig negativ påvirkning af mosernes naturtilstand, idet naturtyperne som nævnt ikke er følsomme for ammoniakbelastning og at deres tålegrænse ikke er overskredet.

Øvrige naturområder i nærheden af anlægget vurderes ikke at være ammoniakfølsomme, og modtager ikke en merdeposition fra projektet, der overstiger 1 kg NH₃-N/ha/år.

Ammoniakdepositionen fra Søndenom 13 vurderes dermed ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Morsø Kommune vurderer i øvrigt, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en negativ påvirkning af øvrige naturområder, da disse ej heller modtager større ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område starter cirka 70 meter syd for husdyrbrugets anlæg, og er Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, bestående af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområde F27. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af Bilag 3.

Ammoniakemissionen fra Søndenom 13 vurderes, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget, ikke at medføre en risiko for en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, og dermed også de arter der danner udpegningsgrundlag for området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets Bilag IV.

Der er ikke registreret Bilag IV-arter i nærheden af anlægget. Anlægget ligger inden for udbredelsesområdet for markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, odder, birkemus, og flere flagermusarter.

Det er sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander og spidssnudet frø i nogle af vandhullerne i agerlandet omkring anlægget. Det vurderes ikke at emissionen fra anlægget kan påvirke disse vandhuller og dermed de arter der lever deri, negativt.

Markfirben er afhængig af lysåbne uforstyrrede arealer, gerne sydvendte overdrevsskrænter. Udvidelse af husdyrproduktionen vurderes ikke at kunne udgøre nogen potentiel risiko for udbredelsen af markfirben.

Nyere undersøgelser viser registreringer af 7 arter af flagermus på Mors, og det vurderes sandsynligt, at flere af dem også kan fouragere eller opholde sig i umiddelbar nærhed af anlægget. Husdyrproduktion vurderes dog ikke at indebære en negativ påvirkning af flagermusenes udbredelse og levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at udvidelsen af husdyrbruget ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

10 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 1.271 meter i 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Jørgen Gade Nielsen
- Anne Kirkegaard, Velas

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 18. januar 2021.

11 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 16. februar 2021**.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

12 Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse.

Godkendelsen er omfattet af reglerne om revurdering efter Husdyrbrugloven. Kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er meldt, og herefter hvert 10. år.

Godkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser.

13 Bilag

Bilag 1: BAT-niveau

Bilag 2: Situationsplan og produktionsoversigt

Bilag 3: Beplantningsplan, princip

Bilag 4: Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Bilag 1 - BAT-niveau

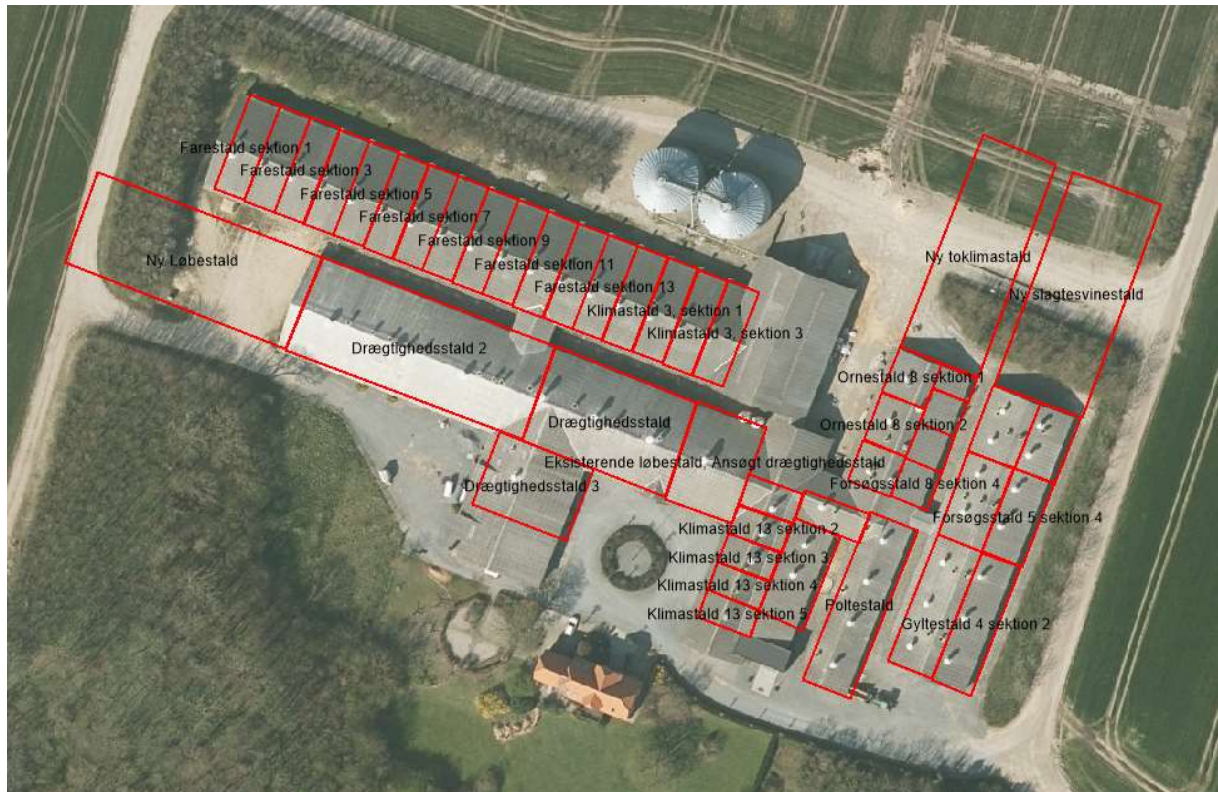
Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8286	0	8286
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8033	0	8033
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	253
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT ? i					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	8286				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde ? i		
BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Slagtesvin	1268	Arealet er lig med eller under 1300 m ² . BAT kravet er fastlagt til 1,62 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Smågrise	881	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, gøde og drægtige	1847	Arealet er lig med eller under 1900 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,87 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, diegivende	700	Arealet er lig med eller under 1200 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,59 kg NH ₃ -N / (m ² · år)

Bilag 2 – Situationsplan og produktionsoversigt

2. Overblik over stalde og produktioner

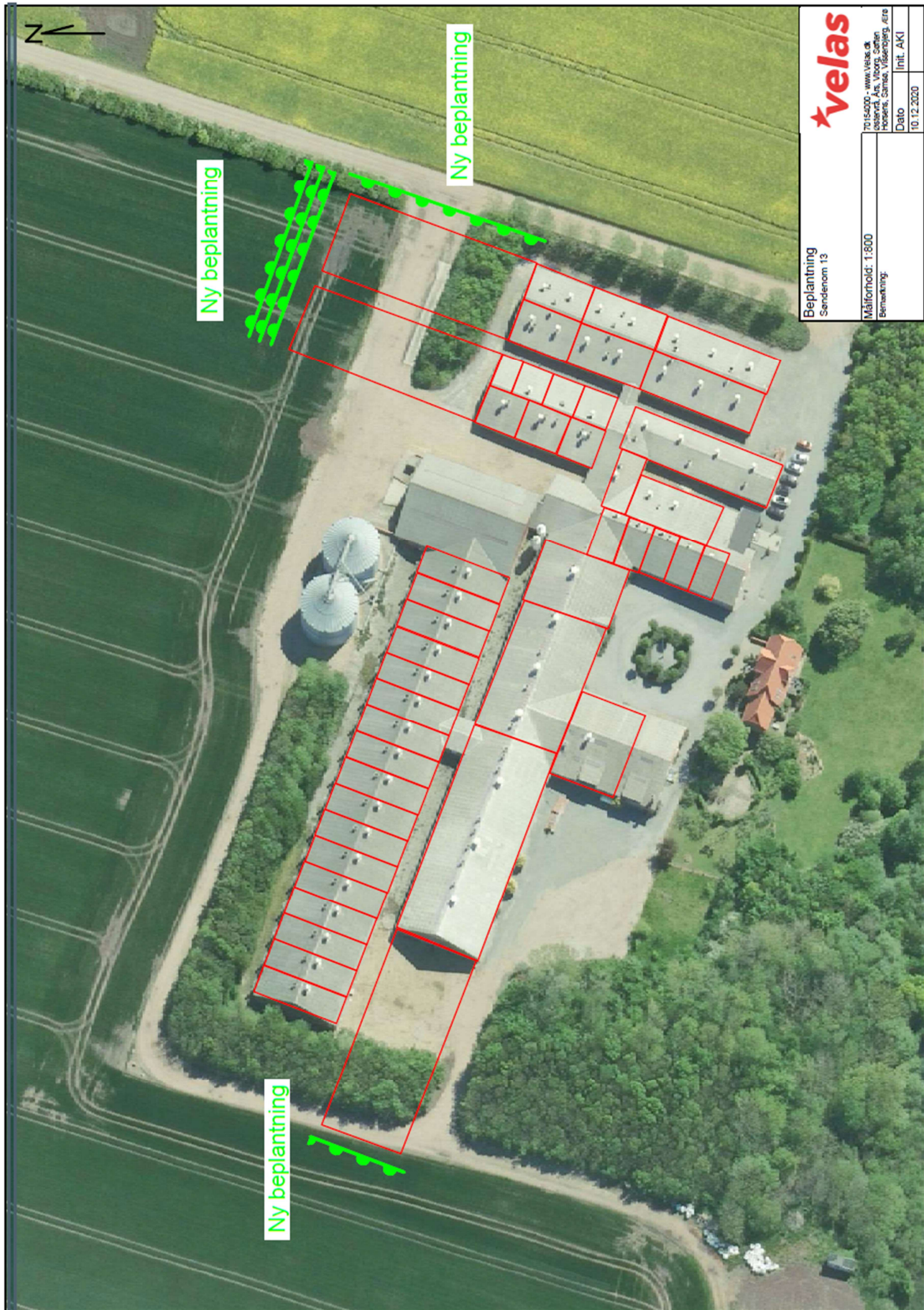
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende løbestald, Ansøgt drægtighedsstald	366	Mekanisk ventilation	6 m	(#153451) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	190
Poltestald	459	Mekanisk ventilation	6 m	(#153471) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	337
Drægtighedsstald	751	Mekanisk ventilation	6 m	(#153609) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	685
Ny Løbestald	1143	Mekanisk ventilation	6 m	(#153483) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	965
Ny toklimastald	913	Mekanisk ventilation	6 m	(#153484) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	730
Ny slagtesvinestald	1056	Mekanisk ventilation	6 m	(#153485) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	845
Drægtighedsstald 2	1240	Mekanisk ventilation	6 m	(#153616) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	882
Drægtighedsstald 3	386	Mekanisk ventilation	6 m	(#153672) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	227
Farestald sektion 1	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210640) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 2	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210641) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 3	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210642) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 4	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210643) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 5	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210644) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 6	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210645) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 7	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210646) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 8	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210647) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 9	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210648) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 10	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210649) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 11	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210650) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 12	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210651) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 13	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210652) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Farestald sektion 14	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#210653) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Klimastald 3, sektion 1	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#211138) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Klimastald 3, sektion 2	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#211139) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100
Klimastald 3, sektion 3	160	Mekanisk ventilation	6 m	(#211140) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	100

Gyltestald 4 sektion 1	324	Mekanisk ventilation	6 m	(#211672) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	250
Gyltestald 4 sektion 2	286	Mekanisk ventilation	6 m	(#211674) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	250
Ornestald 8 sektion 1	109	Mekanisk ventilation	6 m	(#211675) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	61
Ornestald 8 sektion 2	115	Mekanisk ventilation	6 m	(#211682) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	61
Ornestald 8 sektion 3	97	Mekanisk ventilation	6 m	(#211681) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	61
Forsøgsstald 8 sektion 1	49	Mekanisk ventilation	6 m	(#211685) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	33
Forsøgsstald 8 sektion 2	70	Mekanisk ventilation	6 m	(#211686) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	69
Forsøgsstald 8 sektion 3	72	Mekanisk ventilation	6 m	(#211687) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	69
Forsøgsstald 8 sektion 4	78	Mekanisk ventilation	6 m	(#211730) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	69
Forsøgsstald 5 sektion 1	177	Mekanisk ventilation	6 m	(#211739) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	118
Forsøgsstald 5 sektion 2	153	Mekanisk ventilation	6 m	(#211741) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	118
Forsøgsstald 5 sektion 3	214	Mekanisk ventilation	6 m	(#211742) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	138
Forsøgsstald 5 sektion 4	192	Mekanisk ventilation	6 m	(#211743) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	138
Klimastald 13 sektion 1	88	Mekanisk ventilation	6 m	(#211805) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	59
Klimastald 13 sektion 2	85	Mekanisk ventilation	6 m	(#211807) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	60
Klimastald 13 sektion 3	83	Mekanisk ventilation	6 m	(#211808) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	60
Klimastald 13 sektion 4	82	Mekanisk ventilation	6 m	(#211813) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	60
Klimastald 13 sektion 5	81	Mekanisk ventilation	6 m	(#211809) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	60
Klimastald 12	242	Mekanisk ventilation	6 m	(#211803) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	77
Feeder 11	102	Mekanisk ventilation	6 m	(#211799) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	74
Sum						8446

Bilag 3 – Beplantningsplan, princip

Bilag 4 - Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlag og beskrivelse jf. basisanalyse:

Arter

- 1103 Stavsild
- 1166 Stor vandsalamander
- 1355 Odder
- 1365 Spættet sæl
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1528 Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)

Naturtyper

- 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
- 1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
- 1150 *Kystlaguner og strandsøer
- 1160 Større lavvandede bugter og vige
- 1170 Rev
- 1210 Enårig vegetation på stenede strandvolde
- 1220 Flerårig vegetation på stenede strande
- 1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
- 1330 Strandenge
- 2110 Forstrand og begyndende klitdannelser
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks Ikke kortlagt -
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 *Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 7140 Hængesæk og andre kærsmfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld
- 7230 Rigkær

Fugle

- Lysbuget Knortegås
- Hvinand
- Tp. Skallesluger
- Klyde
- Hjejle
- Havterne

Områdebeskrivelse

I området findes flere naturtyper, som i kraft af deres store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer ca. 20 % af Nordjyllands samlede areal med strandenge i området. Strandengene er vigtige for de truede fuglearter Alm. Ryle og Brushane.

Vigtigste naturværdier

Der er store marine værdier i området i kraft af forekomsten af nogle af landets største lavvandede fjordområder. Disse arealer har tidligere rummet vidtstrakte flader med ålegræs. De lavvandede marine områder omkring Agerø er af international betydning for Lysbuget Knortegås. Den store nordlige lagunesø på Agger Tange er et vigtigt nationalt forstyrrelsesfrit

område for specielt Spids-, Krik- og Pibeænder, ligesom Agger Tange er et vigtigt rastested for bl.a. Klyder og Hjejler. Dertil kommer, at flere af områdets uforstyrrede holme udgør vigtige ynglelokaliteter for Split-, Fjord-, Dværg- og Havterne.

Trusler mod områdets naturværdier

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

For de fire tørre naturtyper, tørre heder, grå/grønne klitter, klitheder og kalkoverdrev udgør tilgroning i form af høj vegetation en stor trussel på både kort og lang sigt. De grå/grønne klitter og kalkoverdrevene er ligeledes truet af tilgroning i vedplanter. For de våde naturtyper - strandeng, kildevæld, hængesæk og rigkær udgør tilgroning i form af først og fremmest højstaudevegetation en stor trussel. Tilgroning af tidligere afgræssede engarealer m.v. er en stor trussel for en lang række fuglearter, først og fremmest de ynglende vadefugle.